

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 111.840 van 24 oktober 2002
in de zaak A. 128.151/XII-3672.**

In zake : Ida ROELANDT,
die woonplaats kiest bij
advocaat Marc Van Asch,
kantoor houdende te Vilvoorde,
Bergstraat 5

tegen :

de SCHOLENGROEP 17 WAASLAND.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Ida Roelandt op 17 oktober 2002 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van het besluit van 8 oktober 2002 van de delibererende klassenraad, vijfde jaar menswetenschappen, van het koninklijk atheneum te Sint-Niklaas;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster de nietigverklaring vordert van dezelfde beslissing;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster bij uiterst dringende noodzakelijkheid het bevelen van voorlopige maatregelen vordert onder verbeurte van een dwangsom;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 18 oktober 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 22 oktober 2002, om 10.30 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. Van Asch, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat K. Van De Sijpe, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat verzoekster tijdens het schooljaar 2001-2002 leerling is in het vijfde leerjaar ASO menswetenschappen in het koninklijk atheneum te Sint-Niklaas;

Overwegende dat de delibererende klassenraad op 30 juni 2002 beslist verzoekster een uitgestelde proef op te leggen voor de vakken Engels en geschiedenis “wegens tekorten op dagelijks werk en summatieve proef”; dat verzoekster ook een vakantiewerk voor het vak wiskunde dient te maken; dat de delibererende klassenraad op 28 augustus 2002 aan verzoekster een C-attest uitreikt;

Overwegende dat de delibererende klassenraad, na beëindiging van de procedure die is vastgesteld voor het geval zijn beslissing wordt betwist, op 20 september 2002 in verband met verzoekster beslist “het C-attest toegekend tijdens de klassenraad van woensdag 28 augustus 2002 te handhaven”;

Overwegende dat de Raad van State bij arrest nr. 110.936 van 3 oktober 2002 de schorsing beveelt, bij uiterst dringende noodzakelijkheid, van de tenuitvoerlegging van het besluit van de delibererende klassenraad van 20 september 2002 en onder meer beveelt dat de voornoemde klassenraad onverwijld en uiterlijk op woensdag 9 oktober 2002 samenkomt om zijn beslissing te heroverwegen, in aanmerking nemend de in het schorsingsarrest ernstig bevonden bezwaren van verzoekster;

Overwegende dat de delibererende klassenraad op 8 oktober 2002 beslist het C-attest, toegekend aan verzoekster, te handhaven op grond van de volgende motieven :

“Naast het zware tekort op de uitgestelde proef geschiedenis neemt de klassenraad het volledig rapport van Ida opnieuw in overweging en meent de klassenraad het C-attest te moeten behouden om volgende redenen :

Ondanks het feit dat Ida voor de tweede maal de 5de menswetenschappen heeft doorlopen, blijken haar resultaten zeer zwak tot onvoldoende wanneer zij grote pakketten leerstof moet verwerken. Haar cijfers dalen voor 10 vakken op de 2de examenperiode (leerstof van 5 maanden). Er is een stijging voor 5 vakken. Zij slaagt er niet in een stijging voor alle vakken te verwezenlijken.

Ida is geen regelmatige werker, de inzet is er niet altijd. Dit blijkt uit de opmerkingen op haar rapport.

Vakken als Engels, Frans, Nederlands, Sociologie, Media, Wiskunde, Geschiedenis zijn zwak tot onvoldoende en wisselvallig.

Het totale gemiddelde van 62% wordt behaald door vakken zoals: Muziek, Lichamelijke Opvoeding en Godsdienst/Zedenleer.

Ida heeft 6 tekorten op dagelijks werk, 7 maal het cijfer 5 en 2 maal 5,5.

Op de examens van de 1ste periode heeft ze een onvoldoende voor media en natuurwetenschappen.

Op de examens van de 2de periode zijn er 4 tekorten: Engels, Geschiedenis, Sociologie en Wiskunde.

De klassenraad is ervan overtuigd dat Ida met zoveel wisselvallige en zwakke resultaten voor alle vakken geen kans heeft om de 6de Menswetenschappen met vrucht te beëindigen. De klassenraad steunt zich voor deze beslissing op de rapportcijfers en de commentaren op de bladen van de klassenraden van het schooljaar 2001-2002, waarin constant verwezen werd naar het gebrek aan inzet, grondiger voorbereiden van toetsen en lessen.”;

Over het voorwerp van de vordering.

Overwegende dat de thans bestreden beslissing door de delibererende klassenraad is genomen na een bevel van de Raad van State om zijn eerder genomen beslissing te heroverwegen, zonder uitdrukkelijk te vermelden dat die vroegere beslissing van 20 september 2002 is ingetrokken; dat verzoekster in haar vordering verdedigt dat evenwel, “wanneer een delibererende klassenraad [...] uitvoering geeft aan een beslissing van de Raad van State om opnieuw samen te komen, de nieuwe genomen beslissing [...] de vorige beslissing vervangt”; dat de raadsman van de verwerende partij ter terechtzitting deze zienswijze bevestigt en verklaart dat de eerdere in haar tenuitvoerlegging geschorste beslissing van de delibererende klassenraad door de thans bestreden beslissing impliciet maar zeker is ingetrokken zodat thans de nieuwe beslissing van 8 oktober 2002 de “definitieve” beslissing van de delibererende klassenraad is; dat de Raad die zienswijze bijtreedt;

Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de

drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat verzoekster in een middel, het derde van haar verzoekschrift, “schending van de wet” aanvoert; dat zij onder die hoofding twee grieven in verband met het verloop van de bijkomende proef geschiedenis uitwerkt; dat de Raad niet onmiddellijk ziet hoe die grieven de schending kunnen inhouden van “de wet”, nu verzoekster nalaat enige “wet” in dat middel te noemen; dat zeker in een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid de Raad van State dan niet zelf op zoek moet gaan naar mogelijke schendingen van een “wet”; dat, zo beschouwd, het derde middel niet ontvankelijk is; dat de Raad evenwel het onder het derde middel geschreven relaas van verzoekster toch aan een nader onderzoek zal onderwerpen; dat immers, zo verzoekster zou slagen aan te tonen dat met het herexamen geschiedenis wat is misgelopen, de Raad hiermee mogelijk rekening moet houden bij het onderzoek van het eerste middel van het verzoekschrift waarin verzoekster aanvoert dat de beslissing onwettig is naar de motieven; dat immers “het zware tekort op de uitgestelde proef geschiedenis” precies een van de door de klassenraad ingeroepen motieven is;

Overwegende dat verzoekster in een eerste onderdeel betoogt dat haar herexamen niet correct werd gequoteerd en dat die examenverbetering niet werd nagekeken door de pedagogisch adviseur; dat zij schrijft :

“Uit de gedetailleerde lezing van de nieuwe delibererende klassenraad van 08.10.2002 blijkt dat de pedagogische adviseur geschiedenis de dhr Schuermans alsook de begeleidend pedagogisch adviseur mevr. Van Renterghem enkel de vragen modelantwoorden en de vooraf vermelde puntenverdeling hebben gecontroleerd, doch niet het al dan niet correct quoteren door de leerkracht van de antwoorden van de antwoorden van Ida Roelandt!!
Ida Roelandt en haar ouders houden vol dat zij o.m. nul heeft gekregen op bepaalde vragen waarop zij wel degelijk een correct antwoord heeft geformuleerd, zij het niet letterlijk het antwoord van de cursus”;

Overwegende dat de Raad vaststelt dat verzoekster niet in vraag stelt hetgeen de delibererende klassenraad antwoordt in verband met de vragen, de modelantwoorden en de puntenverdeling van het herexamen geschiedenis; dat verzoekster wel problemen heeft met de verbetering van haar herexamen; dat de Raad van State er aan herinnert dat hij niet vermag examenverbeteringen over te

doen; dat het bovendien, rekening houdend met het vermoeden van deskundigheid dat kleeft aan de hoedanigheid van examiner, aan een verzoekende partij toekomt met concrete gegevens het vertrouwen in een correcte verbetering van een examen aan het wankelen te brengen; dat verzoekster te dezen enkel “volhoudt” nul te hebben gekregen “op bepaalde vragen waarop zij wel degelijk een antwoord heeft geformuleerd, zij het niet letterlijk het antwoord van de cursus”;

Overwegende dat de kwestieuze examenkopij is neergelegd in het administratief dossier, samen met de vragen en de modelantwoorden; dat verzoekster inderdaad voor zeven antwoorden (op negentien gestelde vragen) nul heeft gekregen; dat zij niet kan doelen, zo lijkt, op de twee vragen waar zij een antwoord geheel schuldig is gebleven noch op de drie vragen over de kunstenaars waarvan zij blijkens haar tweede grief immers zelf erkent dat het door haar gegeven antwoord verkeerd was; dat verzoekster als antwoord op vraag 5 (“Geef zes voorbeelden + uitleg waar mogelijk i.v.m. de economische evolutie”) schreef “inflatie, prijzen gaan weer omhoog, lonen stijgen, banken doen terug winst”, terwijl het modelantwoord luidt “de schaalvergroting van de productie, diversificatie van het aanbod, expansie van de handelsbetrekkingen zijn de gehele wereld gaan omvatten, nooit tevoren is de wetenschap en de techniek in die mate bij het economisch gebeuren betrokken geweest, de rijkste landen hebben de gewoonte aangenomen elkaar op topconferenties te ontmoeten, er zijn vele organisaties vb. OPEC, ECOSOC, UNCTAD enz., vestiging van multinationale ondernemingen met de voor- en de nadelen, vermindering van het aandeel van de landbouw ten voordele van industrie en dienstensector die een hoge vlucht hebben genomen, de steenkool als belangrijkste energiebron werd verdrongen (ten voordele van aardolie - aardgas), de wapenhandel is nog steeds de drijvende kracht achter de industriële hoogvlucht”; dat zij als antwoord voor vraag 13 (“In welke context zagen we deze tekst?”) schreef “Deze tekst zagen we dat er twee grootheden bestaan in de wereld. En dat er twee manieren zijn van leven. De Amerikaanse en de Russische. De Russische is de strenge, de Amerikaanse de losse manier v. leven”, terwijl het modelantwoord luidt: “toespraak van Truman waardoor de koude oorlog ontstond”; dat verzoekster in verband met die twee vragen in haar verzoekschrift niet concreet maakt waarom de door haar gegeven antwoorden onmogelijk met een nul konden worden geciteerd; dat de Raad na vergelijking van haar antwoord en het modelantwoord ook onmogelijk spontaan van oordeel kan zijn dat een nul-quoting alle grenzen van de redelijkheid zou te buiten gaan;

Overwegende dat verzoekster ten tweede aanklaagt dat bij het herexamen drie vragen werden gesteld over kunstwerken waarbij de naam van de kunstenaar gegeven moest worden, dat die kunstwerken niet opgenomen zijn in het handboek, noch in de schriftelijke nota's en evenmin bij het opleggen van de leerstof voor de bijkomende proef door de leraar als te kennen leerstof waren vermeld, laat staan ter beschikking gesteld;

Overwegende dat een goed antwoord voor de kwestieuze vragen elk vijf punten kon opleveren; dat verzoekster voor haar herexamen 44 punten op een totaal van 158 heeft behaald wat omgerekend 27,8% en afgerond 28% is; dat verzoekster, gesteld dat zij inderdaad door de drie vragen over de kunstwerken was verschalkt en met het resultaat van die vragen dan geen rekening mocht worden gehouden, nog steeds 44 punten zou hebben behaald op een totaal van dan 143 wat omgerekend 30,7% of afgerond 31% is; dat de Raad op het eerste gezicht niet inziet hoe dit verschil van 3 % of dit totaal van 31% afbreuk zou kunnen doen aan de omschrijving van het resultaat als een zwaar tekort;

Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat de Raad in de huidige stand van de procedure meent geen rekening te moeten houden met de beide als derde “middel” aangevoerde grieven, bij de beoordeling van het eerste middel waarin verzoekster de onwettigheid naar de motieven aanvoert;

Overwegende dat verzoekster als eerste middel “onwettigheid t.a.v. de motieven” inroept en als tweede middel de schending van “beginselen van behoorlijk bestuur en het redelijkheidsbeginsel” aanvoert; dat zij bij haar toelichting van die middelen de hiervoor aangehaalde motivering van de bestreden beslissing bijna zin per zin ontleedt, er haar andere en betere resultaten voor dagelijks werk en examens tegenover stellend, evenals de opmerkingen op haar rapport, om te besluiten dat de delibererende klassenraad opnieuw geweigerd heeft een “globale” beoordeling te maken van de jaarresultaten en haar beslissing heeft gehandhaafd met een motivering die “onjuist is wat de cijfers zelf betreft, enkel rekening houdend met een paar negatieve cijfers en op geen enkele wijze met het overgrote deel van positieve eindcijfers, noch rekening houdt met het behoorlijk jaargemiddelde” en die “haaks [staat] op de concrete feitelijke gegevens van haar dossier”; dat volgens verzoekster “het globale positieve resultaat, dagelijks werk en beide examenzittijden inbegrepen [aantonen] dat [zij] niet kansloos is en ook in 6 menswetenschappen behoorlijk moet kunnen scoren”;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 5, § 1, van het besluit van 13 maart 1991 van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna ook : het organisatiebesluit), de delibererende klassenraad als enig orgaan fungeert op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn van een leerling; dat de delibererende klassenraad bij het toekennen van een oriënteringsattest moet beoordelen of de betrokken leerling het leerjaar met vrucht heeft beëindigd, dat wil luidens artikel 35, 1°, van het organisatiebesluit zeggen “indien hij bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het volgend leerjaar”; dat de klassenraad bij die beoordeling over een zeer ruime discretionaire bevoegdheid beschikt; dat de delibererende klassenraad zich wel, overeenkomstig artikel 5, § 5, van het organisatiebesluit, bij zijn beslissingen over het al dan niet slagen van een leerling laat leiden door concrete gegevens uit het dossier van de leerling, dat minstens bevat de resultaten van proeven, toetsen of examens die door de leraars van de leerling werden afgenomen alsmede de beslissingen, vaststellingen en de adviezen van de begeleidende klassenraad; dat voorts het schoolreglement preciseert dat de eindbeslissing niet het resultaat is van een mathematische optelling van de cijfers van alle vakken op het rapport en dat de delibererende klassenraad rekening moet houden met het advies dat door de betrokken leraars voor elk vak of deelvak wordt geformuleerd; dat die adviezen luidens het schoolreglement rekening houden met de behaalde resultaten zoals ze op het rapport staan, de evolutie van de resultaten zoals ze terug te vinden zijn in de verslagen van de begeleidende klassenraad en andere belangrijke elementen zoals eventueel, in bijzondere gevallen, medische, sociale en familiale redenen;

Overwegende dat de Raad van State zich niet in de plaats van de delibererende klassenraad kan stellen voor de beoordeling van de examenresultaten en van de geschiktheid van de leerling om het volgende jaar aan te vatten, vermits het alleen aan de delibererende klassenraad toekomt om die keuze te maken; dat de Raad van State verzoekster derhalve niet kan beschermen tegen strenge beslissingen, alleen tegen onwettige beslissingen; dat een strenge beslissing door de betrokken leerling allicht als onredelijk ervaren kan worden; dat een beoordeling door de delibererende klassenraad door de Raad echter enkel voor onwettig kan worden gehouden indien blijkt dat die beslissing niet gedragen kan worden, in rechte of in feite, door de er voor ingeroepen motieven of indien het om een beslissing gaat waarvan gewoon niet te begrijpen valt hoe ze tot stand is kunnen komen, waarvan met andere woorden niet denkbaar is dat enige zorgvuldig handelende klassenraad ze zou kunnen nemen; dat de Raad van State alzo in zijn vorige schorsingsarrest voorlopig had aangenomen dat

de delibererende klassenraad “zijn beslissing over het slagen van verzoekster niet heeft gesteund op alle concrete gegevens van haar dossier, minstens dit niet op afdoende wijze in de bestreden beslissing heeft tot uiting gebracht”; dat de delibererende klassenraad thans opnieuw tot het besluit komt dat aan verzoekster een C-attest moet worden uitgereikt en formeel beweert “het volledig rapport van Ida opnieuw in overweging [te nemen]” en zich voor zijn beslissing te steunen “op de rapportcijfers en de commentaren op de bladen van de klassenraden van het schooljaar 2001-2002”; dat de Raad van State evenwel moet nagaan of die bewering geen stijlformule is en of de nieuwe beslissing steun vindt in de gegevens van het dossier; dat onderstreept moge worden dat de Raad van State wel de rechtsgeldigheid van de ingeroepen motieven heeft te beoordelen, maar niet in de plaats van de delibererende klassenraad als beroepsinstantie heeft te oordelen over het presteren van een leerling, dat hij met andere woorden enkel vermag en moet nagaan of de bestreden beslissing van de klassenraad niet onwettig is - in de kort geding procedure, niet onwettig lijkt;

Overwegende dat de aangehaalde motivering enkele formuleringen bevat die, zeker wanneer zij uit verband met de gehele motivering worden gelezen, niet bijzonder overtuigend lijken; dat zo bijvoorbeeld het feit dat verzoekster er niet zou in slagen “een stijging voor alle vakken te verwezenlijken” geen reden lijkt te zijn om een C-attest te kunnen verantwoorden; dat ook, zoals de verwerende partij overigens ter terechtzitting toegeeft, wisselvallige en zwakke resultaten van verzoekster zeker niet voor “alle” vakken bespeurd kunnen worden;

Overwegende dat echter geen van beide partijen in huidig geschil er baat bij hebben de tenuitvoerlegging van een beslissing geschorst te weten met het enkele doel haar formulering onberispelijk te maken; dat naar inhoud de handhaving van het C-attest door de delibererende klassenraad in wezen gemotiveerd lijkt te zijn door volgende gegevens :

- het zware tekort op de uitgestelde proef geschiedenis,
- de zwakke tot onvoldoende resultaten wanneer verzoekster grote pakketten leerstof moet verwerken, wat voor de delibererende klassenraad des te zwaarder weegt als motief omdat verzoekster het jaar reeds overdoet,
- geen regelmaat in het werk of de inzet,
- “zwak tot onvoldoende en wisselvallig” presteren voor de vakken Engels, Frans, Nederlands, sociologie, media, wiskunde en geschiedenis,

- zes tekorten en negen quasi-tekorten (op een totaal van zestig) voor dagelijks werk,
- twee resp. vier tekorten op de eerste en de tweede examenperiode;

Overwegende dat verzoekster de slechte resultaten die zij behaalt op examens en dagelijks werk of ook de dalende trend voor bepaalde vakken niet ontkent doch enkel poogt om ze te relativieren, bijvoorbeeld door er haar voor andere vakken betere resultaten tegenover te stellen of ook door te wijzen op de veelvuldige positieve bemerkingen op haar rapport; dat die poging welke zij daartoe onderneemt echter niet onmiddellijk aantoont dat de feitelijke vaststellingen van de klassenraad over de tekorten en het wisselvallig karakter ervan onjuist zijn; dat verzoekster voorts wat haar inzet betreft ook enkel oog lijkt te hebben voor de bemerkingen op haar rapport, terwijl de klassenraad daarenboven ook verwijst naar de “commentaren op de bladen van de klassenraden”, daarmee bedoelend de opmerkingen die werden geformuleerd door de begeleidende klassenraad op dinsdag 16 oktober 2001 (waaronder vier negatieve bemerkingen), donderdag 29 november 2001 (waaronder acht negatieve bemerkingen), donderdag 14 maart 2002 (waaronder vier negatieve bemerkingen en “extra inspanning leveren voor geschiedenis” als remediërende samenvatting) en dinsdag 28 mei 2002 (waaronder zeven negatieve bemerkingen); dat de Raad op grond van dit alles voorlopig aanneemt dat de aangehaalde gegevens en beoordelingen in feite steun vinden in het administratief dossier, in het bijzonder in het rapport van verzoekster en in de verslagen van de begeleidende klassenraad;

Overwegende dat met de zo-even opgesomde motieven voor ogen, prima facie moeilijk kan worden beweerd dat de delibererende klassenraad uitsluitend oog zou hebben gehad voor de punten van het herexamen geschiedenis of nog, dat hij geen rekening zou hebben gehouden met alle gegevens van het rapport, ook die welke betrekking hebben op dagelijks werk en op de eerste examenperiode en op de daaruit blijkende evolutie van de resultaten; dat daarenboven de genoemde redenen, alleszins samen genomen, en zelfs afgezet tegenover de ook positieve resultaten van verzoekster, deugdelijk lijken te zijn om welbepaald de klassenraad ervan te overtuigen dat verzoekster “geen kans heeft om de 6de Menswetenschappen met vrucht te beëindigen” en een beslissing tot het uitreiken van een C-attest te nemen; dat voorlopig aangenomen wordt dat de door de delibererende klassenraad ingeroepen gegevens ook in rechte het afwijzen van een leerling kunnen verantwoorden; dat het eerste en het tweede middel niet ernstig zijn;

Overwegende dat niet voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen;

Over de vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen, onder verbeurte van een dwangsom.

Overwegende dat de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen, accessorium van de vordering tot schorsing, hetzelfde lot moet ondergaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2.

De vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen onder verbeurte van een dwangsom wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
vierentwintig oktober 2002, door :

de HH. G. VAN HAEGENDOREN,

F. BONTINCK,

De griffier,

F. BONTINCK.

wnd. kamervoorzitter,

staatsraad,

toegevoegd griffier.

De voorzitter,

G. VAN HAEGENDOREN.